

Hei!

Tässä on palautetta kokeistanne ja apua niille, jotka eivät päässeet kokeesta läpi ensimmäisellä kerralla. Katso myös kertausharjoitusten vastaukset, ne ovat IS:ssä. Kaikilla on vielä harjoiteltavaa, mutta uskon, että teistä tulee vielä hyviä suomen kielen osaajia. Jos haluat harjoitella vielä lisää, kannattaa käydä internetissä tekemässä harjoituksia, joihin on linkkejä IS:n materiaaleissa.

Aurinkoista ja mukavaa kesää teille kaikille! Toivottavasti et unohda suomea kesän aikana kokonaan...

Tiina

- Kun teet tehtäviä, katso muita sanoja. Ne voivat auttaa valitsemaan oikean sijamuodon!
- Jos lause on kysymys, tarvitset ehkä -ko, -kö -liitepartikkelin.
- Jos sana on nomini (substantiivi, adjektiivi...), mieti
  - onko se yksikkö vai monikko
  - mikä sijamuoto sanassa on (muista rektio!)
  - mikä on sen perusmuoto ja mikä taivutusvartalo
- Jos sana on verbi, mieti
  - mikä verbityyppi se on
  - onko se aktiivi vai passiivi
  - mikä on tarvittava vartalo
  - mikä sana taipuu ja mikä ei (ole tarkka etenkin negatiivisissa lauseissa! → minä **en** lue, **en** olisi lukenut, ei siis ~~*ei luen, *ei olisin lukenut~~)
- **Adjektiivin ja adverbien komparaatio**
  - katso, onko lauseessa komparatiivi vai superlatiivi
    - jos lauseessa on "kuin" (x on parempi kuin y) tai partitiivivertailu (x on y:tä parempi), siinä on komparatiivi
    - jos lauseessa on genetiivi, siinä on todennäköisesti superlatiivi (kaikkein, maailman, Euroopan, Suomen, meidän, yliopiston paras)
  - adjektiivit taipuvat sijamuodoissa myös silloin, kun ne ovat komparatiivissa tai superlatiivissa! (asun vanhemmassa talossa kuin sinä)
  - muista tunnuksen astevaihtelu -mpi → -mpa/-mma- ...
  - muista vokaalimuutokset
    - komparatiivissa vain 2-tavuiset sanat, joissa on viimeinen kirjain a (hauska → hauskenmpi)
    - superlatiivissa on paljon muutoksia
  - muista epäsäännölliset adjektiivit ja adverbit (esim. hyvä)
- **Kumpi jne.**
  - taivutus on sama kuin adjektiivin komparatiivin sijamuodoissa (Kumpi on kauniimpi, Madonna vai Lady Gaga? Kummalla on kauniimmat hiukset, hänellä vai sinulla?)

- positiivinen: -kin (minäkin rakastan sinua), negatiivinen: -kaan, -kään (minäkään en pidä hänestä)
- **Joku, jokin**
  - joku = ihminen, jokin = eläin, asia...
  - jokin = jo + *sija* + kin → *jota(k)in, jonkin, jossa(k)in, josta(k)in...*
  - jos viimeinen kirjain on a, voit valita itse päätteeksi -kin tai -in
  - joku = jo+*sija*+ku+*sija* → *jonkun, jossakussa, jollekulle...*
    - *joku* on yleinen vain nominatiivissa ja genetiivissä, muut muodot ovat vanhoja ja harvinaisia (en kysy niitä kokeessa)
- **Konditionaalinen perfekti**
  - olla-verbi konditionaalissa + akt. 2. partisiippi: olisin lukenut, olisit lukenut, olisi lukenut, olisimme lukeneet, olisitte lukeneet, olisivat lukeneet
  - muista, että monikossa partisiippi on -neet (olen lukenut, olemme lukeneet)
  - partisiippi on sama kuin esim. negatiivisessa imperfektissä (luin, en lukenut)
    - = infinitiivin vartalo + -nut/-neet; muista konsonanttimuutokset (juosta → juossut, tarvita → tarvinnut)
- **Passiivinen imperfekti**
  - Mieti, onko verbi tyyppiä 1 (= infinitiivissä vokaali+vokaali, lukeea) vai 2-6 (= infinitiivissä konsonantti+vokaali, tehdä).
  - Verbityyppissä 1 vartalo on minä-muodon vartalo ja tunnus -tiin (2x"t")
    - muista myös, että vartalon viimeinen kirjain a→e (laula-n → laulettiin)
  - Muissa verbityypeissä vartalo on infinitiivin vartalo ja tunnus -tiin (1x"t")
    - muista, että verbityypeissä 4,5 ja 6 (Vta) infinitiivin vartalossa on t, ja siksi valmiissa passiivisessä imperfektissä on 2xt (tarvit-a > tarvit-tiin)
- **Passiivinen konditionaali**
  - kaikissa passiiveissa on sama vartalo (katso kohtaa "passiivinen imperfekti" ja muista myös tyyppiä 1 a→e-muutos)
  - **passiivinen konditionaalinen preesens:**
    - tyyppi 1: -ttaisiin (luettaisiin), ei -ttaisi (ei luettaisi)
    - tyypit 2-6: -taisiin (tehtäisiin), ei -taisi (ei tehtäisi)
  - **passiivinen konditionaalinen perfekti:**
    - olisi -ttu (olisi luettu), ei olisi -ttu (ei olisi luettu)
    - tu (olisi tehty), ei olisi -tu (ei olisi tehty)
- **Pluskvamperfekti**
  - olla-verbi imperfektissä + akt. 2. partisiippi (olin/olitte/oli lukenut, olimme/olitte/olivat lukeneet)
  - negatiivinen toimii samalla logiikalla: olla-verbi negatiivisessa imperfektissä + akt. 2. partisiippi (en/et/ei ollut lukenut, emme/ette/eivät olleet lukeneet)
- **Aktiivinen 1. ja 2. partisiippi**
  - fokus on subjektissa (hän on tyttö, joka syö omenaa → hän on omenaa syövä tyttö)

- katso, mikä aikamuoto relatiivilauseessa on
  - preesens: 1. partisiippi (-va)
  - mennyt aika: 2. partisiippi (-nut, -neet)
- partisiippi taipuu sijamuodoissa
  - omenaa syövä tyttö, omenaa syövällä tytöllä; omenaa syövät tytöt, omenaa syövillä tytöillä
  - omenan syönyt tyttö, omenan syöneellä tytöllä; omenan syöneet tytöt, omenan syöneillä tytöillä
- **Passiivin 1. ja 2. partisiippi**
  - fokus on objektissa (se on omena, joka syödään → syötävä omena), tekijää ei tiedetä tai sitä ei sanota (mutta se on aina ihminen, koska suomen passiivi on aina inhimillinen)
  - katso, mikä aikamuoto relatiivilauseessa on ja muista, että partisiippi taipuu sijamuodoissa
  - passiivin 1. partisiippi (syötävä, luettava)
    - tavallinen relatiivilause, jossa on passiivi (omena, joka syödään)
    - tai nesessiivirakenne gen. + on + -tava: minun on syötävä tämä = minun on pakko syödä tämä = minun täytyy syödä tämä.
  - passiivin 2. partisiippi (syöty, luettu)
    - tämä on omena, joka syötiin/on syöty/oli syöty → tämä on syöty omena
    - muista k,p,t-astevaihtelu!
      - syöty omena, syödyssä omenassa, syödyt omenat, syödyissä omenissa
      - luettu lehti, luetussa lehdessä, luetut lehdet, luetuissa lehdissä
- **Agenttipartisiippi**
  - fokus objektissa, mutta myös tekijä kerrotaan
  - katso tarkkaan, millä tavalla agentti eli tekijä kerrotaan (3 vaihtoehtoa, katso opetusmonisteesta tai kirjasta)
  - katso sanajärjestys: agentti + partisiippi + pääsana
  - samalla tavalla kuin kaikki partisiipit, myös agenttipartisiippi taipuu sijamuodoissa ja sillä on yksikkö (sg.) ja monikko (pl.): tytön syömässä omenassa oli mato, tytön syömissä omenissa oli matoja
- **Kuka, mikä**
  - kuka = ihminen, mikä = asia, eläin...
  - mieti, miten kuka/mikä taipuu. Jos viimeinen kirjain on ä, negatiivisessa muodossa on -än (ei mikään, ei missään...). Jos viimeinen kirjain on jokin muu, esimerkiksi e, negatiivisessa muodossa on -kään (ei kenellekään)
  - negatiivisessa muodossa "ei" taipuu normaalisti: minä en lue mitään, sinä et tunne ketään, emme mene minnekään...
- **Sanasto**
  - opettele sanasto, joka on kertausharjoituksissa